

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
УКРАЇНИ**
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

Протокол №1 від 04.11.2024 р.

Голова ВР Олександр СОБОЛЄВ

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом № 137-ОН від 04.11.2024р.

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

ПОЛОЖЕННЯ

**про неформальну та інформальну освіту
учасників освітнього процесу**

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Харківської державної академії дизайну і мистецтв (далі - Положення) визначає вимоги до організації та визнання неформальної та інформальної освіти у Харківській державній академії дизайну і мистецтв (далі - Академія).

1.2. Положення розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу МОН України від 08.02.2022 р. № 130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти».

1.3. Неформальна та інформальна освіта є обов'язковою складовою безперервного особистісного та професійного розвитку всіх учасників освітнього процесу Академії. Результати, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в Академії в порядку, визначеному чинним законодавством та цим Положенням.

II. СУТНІСТЬ ТА МЕТА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

2.1. **Неформальна освіта** - це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

2.2. **Неформальна освіта** – це освіта інституціолізована, цілеспрямована та спланована освітнім закладом або іншою організацією чи установою, проте не передбачає чітко визначеної структурної послідовності освітніх компонент і може бути різною за тривалістю та інтенсивністю, є додатковою, альтернативною та/або доповнювальною до формальної освіти.

2.3. *Метою неформальної освіти* є забезпечення права осіб будь-якого віку на навчання впродовж життя задля набуття, розвитку та підтримки

компетентностей, що необхідні для оптимальної професійної й особистісної самореалізації у сучасному швидкозмінному світі.

2.4. *Формами неформальної освіти є:* очні та/або дистанційні курси особистісного саморозвитку та підвищення кваліфікації, семінари, конференції, творчі групи, тренінги, майстер-класи, круглі столи, майстерні, вебінари, комп'ютерні та мовні курси, творчі студії, інші освітні ініціативи, спрямовані на розвиток додаткових умінь та навичок.

III. СУТНІСТЬ ТА МЕТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

3.1. **Інформальна освіта (самоосвіта)** – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

3.2. **Інформальна освіта** (самоорганізована освіта, самоосвіта, навчання виходячи з досвіду та через досвід) – це індивідуальна пізнавальна діяльність людини, цілеспрямована і спланована, але не інституціоналізована, не структурована ні за програмними цілями, ні за тривалістю і здебільшого не передбачає сертифікації.

Інформальна освіта не обмежується часовими рамками, не обов'язково має системний характер, не має вікових, професійних чи інтелектуальних обмежень щодо учасників.

3.3. *Метою інформальної освіти є* перетворення людиною культурного та освітнього потенціалу суспільства у дієві фактори свого розвитку, формування позиції критичного ставлення до себе та результатів своєї діяльності.

3.4. Інформальна освіта реалізується за рахунок власної активності особистості в навколишньому культурно-освітньому середовищі, виходячи з чого, *формами інформальної освіти* можна визначити: самоосвіту, читання, цілеспрямоване спілкування, перегляд кінофільмів, телепередач, відвідування гуртків, театрів, музеїв, виставок, інших установ культури, подорожі, екскурсії тощо.

IV. РЕАЛІЗАЦІЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ В АКАДЕМІЇ

4.1. Неформальна освіта в Академії реалізується:

- за освітніми програмами підвищення кваліфікації та стажування, що передбачають удосконалення фахового рівня особи з відповідної предметної та/або наукової галузі,

- за програмами тренінгів за певними тематичними спрямуваннями;
- за програмами конференцій, семінарів, круглих столів, майстер-класів тощо.

4.2. Особам, які успішно опанували відповідну програму неформальної освіти в Академії та склали підсумкову атестацію (тестування, написання і захисту випускної роботи тощо), видаються такі документи:

- за результатами успішного завершення курсів (тренінгів) певного тематичного спрямування видається відповідний сертифікат;

- за результатами участі в конференціях, семінарах, круглих столах, майстер-класах тощо видаються відповідні сертифікати.

4.3. Інформальна освіта в Академії реалізується шляхом участі здобувачів вищої освіти/слухачів, викладачів та співробітників Академії в різних гуртках, наукових товариствах, творчих об'єднаннях, спортивних секціях тощо.

V. ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Право на визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті поширюється на всіх учасників освітнього процесу Академії.

5.1. Порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти здобувачів вищої освіти Академії бакалаврського/магістерського рівнів освіти:

5.1.1. Визнання результатів навчання неформальної та/або інформальної освіти здійснюється за відповідною заявою здобувача на ім'я декана факультету, до якої додаються документи (сертифікати, свідоцтва тощо), які підтверджують ті компетентності, які здобувач отримав під час навчання.

5.1.2. Визнання результатів навчання неформальної та/або інформальної освіти дозволяється для всіх дисциплін навчального плану як нормативних, так і вибіркових. Обсяг визнання результатів неформальної та інформальної освіти повинен перевищувати 10% від загального обсягу відповідної освітньої програми, що становить 5 кредитів для першого (бакалаврського) рівня) та 5 кредитів для другого (магістерського) рівня.

5.1.3. Процедуру визнання дозволяється проводити у семестрі, що передусє семестру, у якому згідно з навчальним планом передбачено вивчення зазначеної дисципліни.

5.1.4. Результати інформальної освіти, пов'язані з професійною (навчальною), громадською та іншою діяльністю та сприяють розширенню професійних (навчальних) знань та умінь, зараховуються при визначенні додаткових балів під час формування рейтингу успішності в індивідуальному порядку.

5.1.5 Для визнання результатів навчання у неформальній освіті розпорядженням декана створюється комісія у складі завідувача кафедри, гаранта освітньої програми, на якій навчається здобувач, науково-педагогічних працівників, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті.

5.1.6 Комісія визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до навчального плану. Комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду зі здобувачем та приймає відповідне рішення про перезарахування результатів навчання або призначення додаткової атестації.

5.1.7 Якщо комісія вважає за необхідне провести перевірку результатів навчання, то здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Якщо навчальним планом передбачено виконання відповідної роботи з даної дисципліни (курсова робота/проект, творча робота, індивідуальне науково-дослідне завдання тощо), то здобувача ознайомлюють з переліком тем/завдань. Також здобувача ознайомлюють з критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

5.1.8 Комісія дає до 10-ти робочих днів для підготовки здобувача до підсумкового контролю (з кожної дисципліни) та виставляє підсумкову оцінку за шкалою оцінювання, прийнятою в ХДАДМ.

5.1.9 Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то йому не зараховуються результати навчання у неформальній освіті.

5.1.10 За підсумками оцінювання комісія формує атестаційний лист, у якому міститься висновок для деканату про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. Цей атестаційний лист надається до деканату.

5.1.11 У разі негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися з апеляцією до першого проректора з науково-педагогічної роботи ХДАДМ.

5.1.12 Відповідно до апеляції проректор створює наказом апеляційну комісію у складі уповноваженої особи з питань запобігання корупції, декана факультету та науково-педагогічних працівників кафедри, на якій проводилось оцінювання, а також науково-педагогічних працівників, які не входили до предметної комісії. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обгрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

Декану факультету _____

_____ студента—курсу—групи
денна/заочна форма навчання,
контракт/бюджет
ПІБ (у р.в.)
тел...:

Заява

Прошу визнати результати інформальної/неформальної освіти

(прізвище, ім'я, по батькові заявника)

(документ, що посвідчує особу)

(місце проживання: поштовий індекс, область, район, населений пункт, вулиця, номер: будинку, квартири заявника)

(освітній рівень, на який претендує заявник)

(визнання результатів навчання здобутих у неформальній та неформальній освіті)

(назва навчальної дисципліни)

(додаткові відомості)

Даю згоду на обробку моїх персональних даних

Дата

Підпис

Відомості про здобуті результати навчання

Результати навчання
(вказуються здобуті результати навчання)

(Дата)

Підпис

(Прізвище, ініціали заявника)

Атестаційний лист

1. Підстави для розгляду питання про визнання результатів навчання здобутих у неформальній/інформальній освіті _____

2. Галузь знань _____

3. Спеціальність _____

4. Чи подані документи заявником у повному обсязі? (Так/Ні) _____

(інформація про відсутність обов'язкових для подання документів)

Чи правильно заповнені документи заявником? (Так/Ні) _____

(інформація про неправильно заповнені документи заявником)

Рішення про проведення атестації або повернення документів без розгляду _____

(номер та дата розпорядження декана, зміст прийнятого рішення)

5. Затверджений склад комісії для атестації заявника _____

(дата і номер розпорядження/наказу)

(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, педагогічна категорія, посада голови та членів комісії)

6. Дата надання(надсилання) запрошення заявнику _____

7. Строки проведення атестації _____

8. Атестація заявника:

Форма атестації:	Зараховані дисципліни (практики, курсові чи творчі роботи, форми атестації здобувача вищої освіти)	Зараховані кредити	Оцінки

9. Рішення комісії: _____

(дата)

Декан факультету _____
(ім'я та ПРИЗВИЩЕ)